

Praktisk användning av AI

Anders Ström 2026-02-23
SeniorNet Danderyd

Artificiell Intelligens

- Jag bad ChatGPT göra en inledning
 - En minut lång, med min röst
 - Här kommer den
 -

Deep fake

- Det innebär att AI används för att skapa mycket trovärdiga, men helt falska, videor, bilder eller ljudinspelningar där en person ser ut eller låter som någon annan.

Vad betyder AI?

- AI = Artificiell Intelligens
- Datorer som kan "lära sig" och känna igen mönster
- Chatbotar: ChatGPT, Gemini, Grok, Claude, ...

Exempel på användning av AI

- Ställ en fråga i klartext
 - Vilken fransk kung kallades solkungen, när föddes han och när regerade han?

Vilken fransk kung kallades solkungen, när föddes han och när regerade han

Den franska kungen som kallades **Solkungen** var **Louis XIV**.

- **Född:** 5 september 1638
- **Regerade:** 14 maj 1643 – 1 september 1715

Han är känd för sin långa regeringstid på **72 år**, vilket gör honom till en av de längst regerande monarkerna i Europas historia. Hans smeknamn "Solkungen" syftar på hans bild som centrum för staten, ungefär som solen är centrum för solsystemet.

Om du vill kan jag också förklara **varför han fick just det smeknamnet och vad det symboliserade**. Vill du att jag gör det?

Numera finns AI direkt i Google

◆ AI Overview

Den franske kungen som kallades "Solkungen" var Ludvig XIV. Han föddes den 5 september 1638 och regerade från 1643 till 1715.

Nästa fråga

- Vad betyder läge B på en automatlåda?

Vad betyder läge B på en automatlåda

Bra fråga! 😊

På en automatlåda (särskilt i hybrider och vissa bilar med elektronisk automat, t.ex. Toyota och Mitsubishi) finns ofta ett "B-läge".

B står för "Brake" eller "Engine Braking".

Det betyder att bilen använder **motorbroms** (och i hybrider även extra regenerativ bromsning) för att hjälpa till att sakta ner fordonet utan att du behöver använda fotbromsen lika mycket.

♦ Vanliga situationer där man använder **läge B**:

- När man kör i **långa nedförsbackar** för att inte överhätta bromsarna.
- När man vill ha mer **motorbroms** än vad bilen normalt ger i "D".
- I hybrider: för att öka mängden **energiåtervinning** till batteriet.

I normal stadskörning eller landsväg kör man nästan alltid i **D (Drive)**. **B** är mer av ett specialläge för backar och motorbromsning.

👉 Vill du att jag förklarar skillnaden på effekten av **B-läget** i en vanlig automatbil vs. i en hybrid?

Låt oss leka med bilder

Gör om en bild

Ta bort bakgrunden och
glasögonen. Ge personen
ett kvinnligt utseende

Ta bort bakgrunden och glasögonen. Ge personen ett kvinnligt utseende

Långt blont vågigt hår, fylligare läppar med rött läppstift, blå ögonskugga

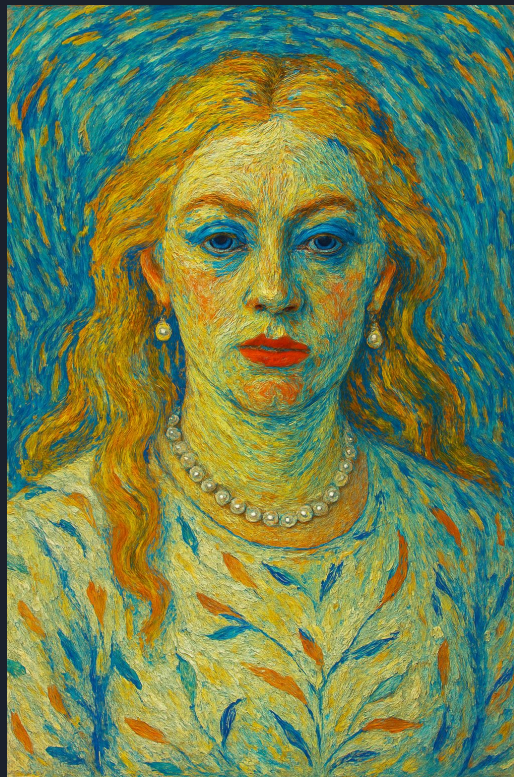

Flytta upp ögonbrynen och gör dem lite mörkare

Lägg till örhängen och pärlhalsband

Gör om som en tavla av vermeer

Gör om som en tavla av van gogh

Gör om som en tavla av picasso

Vi börjar från en annan bild

Samma instruktioner

Skapa en bild från grunden

Ingen startbild, men
samma instruktioner
med tillägg att hon ska
vara 50 år

Kvinna som löser korsord

Gör en bild med en äldre kvinna som löser ett korsord. Bredvid sig har hon ett glas rött vin.

Hallucinationer

- AI har ibland svårt att skilja sanning från fantasi
- Ett exempel är ett förslag på sommarläsning i amerikanska tidningar, flera av förslagen var påhittade böcker
- Vi tar ChatGPT till hjälp för att titta på historien

Känner du till historien om flera amerikanska tidningar som gav förslag på böcker som sommarläsning. Sen visade det sig att de använt AI och flera av böckerna existerade inte.

Ja, jag känner till historien om de amerikanska tidningarna som publicerade en sommarläsningslista med böcker som senare visade sig vara påhittade av en AI. I maj 2025 publicerade både *Chicago Sun-Times* och *Philadelphia Inquirer* en specialbilaga vid namn "Heat Index: Your Guide to the Best of Summer", som innehöll en lista med 15 boktips. Av dessa var över hälften – minst 10 stycken – helt fiktiva, skapade av en AI utan att någon mänsklig faktagranskning genomfördes

[AP News](#) [Publishers Lunch](#) .

Bland de påhittade titlarna fanns exempelvis *Tidewater Dreams* av Isabel Allende och *The Last Algorithm* av Andy Weir. Dessa böcker existerade inte, och beskrivningarna som presenterades var också fabricerade [Reddit](#) . Det hela var en del av ett syndikerat innehåll från King Features, en underleverantör till Hearst, som säljer innehåll till tidningar. Frilansskribenten Marco Buscaglia, som ansvarade för texten, erkände att han använt AI utan att kontrollera fakta och kallade det ett "enormt misstag" [AP News](#) .

Är denna historia är sann?

- Vi kan nog vara ganska säkra på att den är sann
- Det finns länkar till källor i ChatGPT
- Sen får vi kolla dessa källor och värdera dem

Ebba Busch sommartal

- Ebba Busch citerade Elina Pahnke som skulle sagt “mäns makt är inte en abstraktion”
- Elina tyckte om citatet men kunde inte komma ihåg att hon skrivit det
- Ingen verkar säker, men det verkar ha hallucinerats av en AI

Skapa texter

- Skriv ett tal till en 50-åring
- Gör en jobbsökan
- Skriv en inlämningsuppgift
- Förbättra en text som redan är skriven

Idéhistoria - tentamen

- Kurs på Senioruniversitetet
- Frivillig tentamen
 - Skriv en essä på 2 till 5 sidor om ett av tre valbara frågor
- Jag gjorde aldrig detta, men testade om ChatGPT kunde göra det

Idéhistoria - tentamen

- Ladda upp två PDF:er
 - Tentamensuppgift
 - Kursplan med litteratur
- Be ChatGPT om en text på “Marx spöken”

1. "Marx spöken."

Dekonstruktören Jacques Derrida skrev 1993 boken "Marx spöken" ("Spectres de Marx") med anspelning på den berömda första meningen i Kommunistiska manifestet. Fundera över de många roller och antiroller som Marx och marxismen har spelat under 1900-talet, inom samhällsvetenskapen & ekonomin, politiken, humanismen. Reflektera gärna också över om det finns något i det arvet som är värt att förvalta in i det nya årtusendet?

Kursplan IdehistDelkurs 4 vt 2025 C-M...
PDF

Tentamen Idéhistoria Seniorer Våren 2...
PDF

Skriv en text på temat "Marx spöken" baserat på bifogade dokument

Här är ett förslag på en text på temat "**Marx spöken**", baserad på kursplanen och tentamensfrågan du delade

Kursplan IdehistDelkurs 4 vt 20...

Tentamen Idéhistoria Seniorer V...

Marx spöken

När Jacques Derrida 1993 gav ut *Spectres de Marx* gjorde han det medvetet som en anspelning på den inledande meningen i *Det kommunistiska manifestet*: "Ett spöke går runt i Europa – kommunismens spöke." Derrida skrev i en tid då Sovjetunionen just hade fallit, Berlinmuren rivits och många talade om "historiens slut". Marx och marxismen framstod som döda och begravda – men Derrida menade att de i själva verket levde vidare som spöken, som återkommande gestalter i politiken, ekonomin, filosofin och kulturen.

Under 1900-talet har Marx dykt upp i många olika roller och antiroller. Inom

För släktforskaren - Tolka gammal text med Gemini från Google

Järpås (R) C:4 (1705-1759) Bild: 322 Sida: 633

År 25 föddes en 26 Jul. Gifvande: Järpås Carl 24.
Gifvande barn på Hagaborg kallad Jugni 26. Måd.
Dorothea C. Nummers. Täfte. Kommer på Kirkerås Jone
Bengtson i Gofläte. Maria Strammy Anna Annerd.
År 29 Jul. Dödfö: Järpås. Föddatid för Högst. Bengt 25
Barnen barn kallad Amers 26. J. Karin Annerd: W.
fadd: Annerd af Jon i Högst. Jugni Annerd. Cathina Enighd.
År 19 Aug. fadd: Amers Olsson fustan: dräng Jone
Kerilla Annerd. 3 pigobarn Jone för Högst fustan: Jul
Bror samma fustan Bengt Annerd. 1. Bengt kallad Maria 26
2. Kerilla. 3. Jugni. 26. J. Kerilla Annerd. J. Kerilla Jone 27
28.

Lite förstorat, ganska svårt att läsa

Järpås (R) C:4 (1705-1759) Bild: 322 Sida: 633

År 1705 i Byggnadsverket i Århus. Åren 1705-1706
År 1705 i Byggnadsverket i Århus. Åren 1705-1706
År 25 föddes vid 26 Jul. Gården i Järpås
Isländ barn på Hagaborg kallad Augustin
Dorothea b. Nummert. Syster Komers på Kivik
Augustin b. Gården. Maria Strammy Anna
År 29 Jul. Dödt i Järpås. Soldatens son
Barnet barn kallad Komers b. J. Ravin.

Prompt: Kan du transkribera

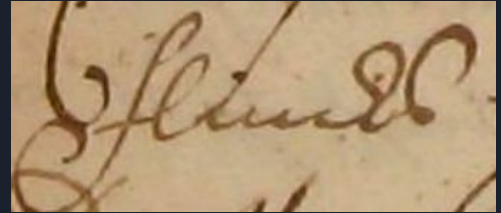
Det här är en spännande sida ur födelse- och dopboken för Järpås socken år 1735. Handstilen är en typisk svensk frakturstil (nygotisk kursiv) från mitten av 1700-talet.

Notis 1 (Juli)

d. 25 föddes och d. 26 jul. Christnades i Järpås Lars Ehlunds barn på Hagaborg kallades Ingri. Witt: mad. Dorothea C. Kummers. Test: Annika på Kålltorp Jon Bengtson i Öst:Gåhl, Maria Strömman, Anna Arvidsdr.

Men det blir inte alltid rätt

- Den här gången blev det “Lars Ehnlunds barn”
- Förra gången blev det “Lars Flints barn”
- Enligt andra källor bör det vara “Lars Flint”

Ett försök med ChatGPT

ChatGPT (GPT 5)

Transkription:

d. 25 d[öpt] d. 26 Julii. Copuleradt i Järpås Carl Olsson i Önum och pigan Kaarin Ericksd. ibid. Testes: Petter Skommes, Eric Ersson, Dorothea Ericsd:r, Maria Froman, Anna Amundsd:r. d. 29 Julii döptes bonden Wolffs Bengt Börmans barn kalladt Amund ibid. Kadrin fadd: Amund af Jonsgården, Amund Högs d:r Catrina Ericsd:r. d. 19 Aug. döptes Soldaten And. Amunds hustru Britta Svensd:r barn kalladt Maria Brag...

ChatGPT (GPT 5)

Transkribering

Notis 1 (Juli)

d. 25 föddes och d. 26 jul. Christnades i Järpås Lars Ehlunds barn på Hagaborg kallades **Ingri**. Witt: mad. Dorothea C. Kummers. Test: Annika på Kålltorp Jon Bengtson i Öst:Gåhl, Maria Strömman, Anna Arvidsdr.

Notis 2 (Juli)

d. 29 Jul: döptes i Järpås Soldatens för Stolp: Bengt Bomans barn kallades **Annika**. Witt: h. Karin Svensdr i Stolp: fadd: Ammund och Jon i Stolp: Ingri Ammundsdr, Catrina Eriksdr.

Notis 3 (Augusti - Trillingfödelse)

d. 19 Aug. födde Anders Olofsson hustru i Dränggården Britta Swensdr 3 pigobarn som för theras swaghet til dopet hemma straxt dopet undfingo. 1 blef kallad **Maria** 2 **Kirstin**, 3 **Ingri**. Witt: h. Bengta Swensdr, h. Kirstin Jonsdr.

GROK - från X

- Mest känd för att kunna klä kvinnor (och män) i bikini
- Men har liknande funktioner som ChatGPT och Gemini

[Dancing Ladies.MP4](#)

Frågor

The End

<https://drive.google.com/drive/folders/1V0N73BfICmTVDgz4URxtHEzsjwyK332y?usp=sharing>